

พยาธิวิทยาพื้นฐาน
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพ

**Basic
Pathology**
for Health Science Students

พยาธิวิทยาพื้นฐาน : สำหรับนักศึกษา

Q24 H189W 2585 Q.1

Barcode *10053670*

ห้องสมุดวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

ศราวุธ ปาลีโกชน์

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทที่ 1 การปรับตัว การบาดเจ็บ และการตายของเซลล์	1
1.1 การปรับตัวของเซลล์	2
1.2 การบาดเจ็บของเซลล์	8
1.3 การตายเฉพาะส่วน	16
1.4 การตายของเซลล์แบบอะพอโทซิส	18
1.5 การสะสมของสารภายในเซลล์	20
1.6 การเกาะของแคลเซียม	23
1.7 กระบวนการกินตัวเองของเซลล์ (autophagy)	23
บรรณานุกรม	25
บทที่ 2 การอักเสบเฉียบพลันและเรื้อรัง	33
2.1 การอักเสบแบบเฉียบพลัน	34
2.2 สารตัวกลางในปฏิกิริยาการอักเสบ	41
2.3 การอักเสบแบบเรื้อรัง	47
2.4 การอักเสบแบบแกรนูโลมาตัส	49
2.5 ผลกระทบของการอักเสบต่อร่างกายทั้งระบบ	49
บรรณานุกรม	52
บทที่ 3 การซ่อมแซมเนื้อเยื่อ	57
3.1 การควบคุมการเจริญเติบโตของเซลล์	57
3.2 ความสามารถในการแบ่งตัวของเนื้อเยื่อ	59
3.3 เซลล์ต้นกำเนิด	60
3.4 บทบาทของโกรทแฟกเตอร์ในการซ่อมแซมเนื้อเยื่อ	63
3.5 บทบาทของเมทริกซ์นอกเซลล์ในการซ่อมแซมเนื้อเยื่อ	64
3.6 การซ่อมแซมเนื้อเยื่อแบบการสร้างเซลล์ดั้งเดิมใหม่ขึ้นทดแทน	67
3.7 การซ่อมแซมเนื้อเยื่อแบบการสร้างแผลเป็น	67
3.8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการซ่อมแซมเนื้อเยื่อ	70
3.9 การหายของแผลที่ผิวหนัง	71
3.10 การสร้างพังคืด	72

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.11 การซ่อมแซมเนื้อเยื่อที่ผิดปกติ	72
3.12 ผลแทรกซ้อนจากการซ่อมแซมเนื้อเยื่อ บรรณานุกรม	73 74
บทที่ 4 ความผิดปกติของระบบไหลเวียนเลือด	77
4.1 ภาวะเลือดคั่ง	77
4.2 ภาวะบวมน้ำ	79
4.3 ภาวะเลือดออก	81
4.4 กลไกการห้ามเลือด	82
4.5 ภาวะลิ่มเลือด	87
4.6 ภาวะหลอดเลือดอุดตัน	89
4.7 เนื้อเยื่อตายจากการขาดเลือด	90
4.8 ซ็อก บรรณานุกรม	91 93
บทที่ 5 พยาธิวิทยาของเนื้องอกและมะเร็ง	95
5.1 การเรียกชื่อ	96
5.2 ดีฟเฟอเรนทีเอชันและแอนเนพลาเซีย	96
5.3 อัตราการเจริญเติบโต	98
5.4 การรุกรานเนื้อเยื่อข้างเคียง	98
5.5 การแพร่กระจาย	98
5.6 ระบาดวิทยาของมะเร็ง	99
5.7 กลไกการเกิดมะเร็งระดับโมเลกุล	101
5.8 การเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรมของมะเร็ง	102
5.9 ขั้นตอนการเกิดมะเร็ง	104
5.10 ลักษณะสำคัญของมะเร็ง	104
5.11 สารก่อมะเร็ง	114
5.12 การต้านมะเร็งของระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย	117
5.13 ลักษณะทางคลินิกของเนื้องอกและมะเร็ง	118
5.14 การแบ่งเกรดและระยะของโรคมะเร็ง	119
5.15 การวินิจฉัยมะเร็งทางห้องปฏิบัติการ บรรณานุกรม	120 123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 การบาดเจ็บจากปัจจัยทางกายภาพและพยาธิวิทยาสิ่งแวดล้อม	127
6.1 การบาดเจ็บจากแรงกระแทก	127
6.2 การบาดเจ็บจากอุณหภูมิ	129
6.3 พยาธิวิทยาสิ่งแวดล้อม	138
บรรณานุกรม	156
บทที่ 7 พยาธิวิทยาพื้นฐานของโรคติดเชื้อ	163
7.1 แบคทีเรีย	165
7.2 ไวรัส	182
7.3 โปรโตซัว	188
7.4 หนองพยาธิ	190
7.5 เชื้อรา	192
บรรณานุกรม	194
ดัชนี	203